

УДК 341.33: 355.721(477)

Кокарева С.М.¹, Жмуцький М.А.²

¹ канд. фіз. вих., доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. КНТ-130 НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ ПІСЛЯ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ

Повномасштабна війна в Україні щодня призводить до різних видів поранення військових, що суттєво впливає на їх функціональні можливості. Вони проходять лікування у військових шпиталях та спеціалізованих медичних закладах, де їм надається необхідна перша медична допомога. Але для повного відновлення функцій та повернення до повноцінного життя у суспільстві, необхідна ефективна фізична реабілітація.

Військовослужбовці після лікування у шпиталі стикаються з проблемою відновлення своєї фізичної форми, оскільки довгий час мають обмеження рухів, що призводить до атрофії та ослаблення м'язів. Це може призвести до розвитку контрактур, які перешкоджають повноцінному руху. На сьогодні ми не маємо широкої системи фізичної реабілітації для військових, як наприклад в Європі та США та бачимо відсутність чіткої системи реабілітаційної системи. У державі потрібно чітко регулювати, осучаснити та організувати процеси фізичної реабілітації захисників після отримання поранень у зоні бойових дій, оскільки на даний момент така реабілітація майже не існує. В Україні є

декілька центрів, які пропонують сучасну реабілітацію, але їх можливості обмежені. Кількість центрів і кількість поранених – це непорівнянні речі [1].

Фізична реабілітація є складовою частиною медичного реабілітаційного процесу, переслідує мету комплексного процесу відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих. Застосовується з лікувальною і профілактичною метою фізичних вправ і природних факторів. Найбільш розповсюджені травми серед військових – це кульові та осколкові поранення.

В Україні існує медичний центр «Меднеан», в якому використовують комплекс заходів щодо розробки суглобів, відновлення еластичності зв'язкового апарату, повернення м'язового тонусу та сили, а також відновлення іннервації органів та систем. Для реабілітації в клініці застосовується мануальна терапія та комплекс фізіотерапевтичних процедур на сучасному обладнанні. Фізіотерапія дає можливість ефективно знімати біль та запалення, відновлювати іннервацію тканин та посилювати регенерацію, усувати контрактури та ущільнення, відновлювати та посилювати кровопостачання [2].

Благодійний фонд «Майнді» в травні 2023 р. планує відкрити реабілітаційний простір у Києві в Інноваційному парку. Запровадити там інноваційні технології: «Школа ходи», арт-терапію, іпотерапію, трудотерапію, залучення та інтеграція військових у спорт. Також за партнерськими програмами організовують протезування в Україні та за кордоном [3].

Проблема фізичної реабілітації захисників після війни є досить складною, але є кілька кроків, які можна зробити, щоб поліпшити ситуацію:

1. Забезпечити достатній рівень фінансування наукових досліджень з фізичної реабілітації військових та внести на цю тему відповідні поправки до законодавства.
2. Створити спеціалізовані центри фізичної реабілітації для військовослужбовців, де вони могли б отримати професійну допомогу від кваліфікованих фахівців.
3. Розвивати технології фізичної реабілітації, розробити національну стратегію школи реабілітації, зокрема використовуючи віртуальну реальність та інші інноваційні методи.
4. Забезпечувати військових, які потребують фізичної реабілітації, доступом до відповідних засобів та обладнання.
5. Посилити соціальну підтримку захисників під час їх фізичної реабілітації, забезпечивши їм необхідні умови для повернення до повноцінного життя.
6. Розвивати спеціальні програми професійної реабілітації, які б допомагали військовим повернутися до праці та досягти нових професійних цілей.

7. Робити все можливе, щоб запобігти війнам та конфліктам, які призводять до фізичних пошкоджень та потребують фізичної реабілітації військових.

Таким чином, фізична реабілітація захисників є частиною комплексної терапії, яку успішно поєднують з медикаментозною терапією, з різними фізіотерапевтичними методами лікування, профілактики, лікування, втручання, внаслідок чого покращується фізичний, психологічний, емоційний і соціальний стан військовослужбовця. В Україні виникає потреба у вирішенні проблеми на державному рівні та використання закордонного досвіду школи реабілітації. Значущість роботи реабілітолога з вищою фізкультурною освітою з кожним місяцем повномасштабної війни буде зростати, предметом праці якого є складання програми фізичної реабілітації, її проведення і визначення ефективності на всіх етапах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Футорний С. М. Сучасний стан та актуальні проблеми фізичної реабілітації в Україні. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. “Науково-педагогічні проблеми фізичної культури” канд. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 2 (69)16. С. 84 – 88.

2. Реабілітація військовослужбовців

URL: <https://www.mednean.com.ua/uk/reabilitaciya-vijskovosluzhbovciv/> (дата звернення: 17.04.2023).

3. Реабілітація має бути доступна всім ветеранам

URL: <https://armyinform.com.ua/2023/04/04/reabilitacziya-maye-buty-dostupna-vsime-veteranam/> (дата звернення: 17.04.2023).